

Het Sliedrechts dialect (314)

Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging

"Sliedrecht"

STÔÔM (1)

Vroeger hà je schepe die waarkte op stôôm. Stôôm zurgde d'rvoor dat ok in de baggerwèrld de meules, de zuigers en de kraone en zô d'r waark konne doen. Gêên raodio, tilleviezie of krant, gêên ijskassie of vriezer. Waainig elektriek, hôôgstes een stôômmesien mè dienaomo, die allêên overdag in de mesienkaomer en de verblijve onderdeks voor verlichting zurgde. D'r was dus nog gêên krachstrôôm. Hulppompe wiere deur stôôm aangedreve of med 'n drijfriem op 'n draaiende as van een stôômmesien. 's Nachs was t'r peetrolieverlichting, ok bovenin de mast voor de navigaosieverlichting voor de skeepvaart.

Kok

De kok aan boord kookte nog op een kolekachel en had 't d'n hêêlen dag druk mè z'n potte en panne en z'n kachel. Hij sting gelijk met de stokers op voor 't baksie dat de bemanning 's oches wel lustte voor 't begin van d'n dagtaok. Ieder hà z'n aaiige koppie, de mêêste hadde d'r 'n maarksie aan: een stuksie d'raf, een scheurtie d'rin, een sêêtjie om 't oor of een ijzerdraechie aan 't oortie. Schutteltjies wazze d'r niet, die mosse allêên mor afgewasse worre en de kok hà wel wat anders te doen. Kok zijn was een druk bestaon: inkôôpe, koke, verblijve schôôn maoke, kachel stoke en schôôn houwe, afwasse en d'n hêêlen dag voor koffie of thee zurge. In de beginjaere sting de kachel vol mè pannechies, want ieder hà z'n aaiige stuksie vlees mè sjuu bij 'm. Vroeger zeeje ze trouwes "stiksie vlaais mè vet". Brôôd en beleg had ok ieder van z'n aaiige. Nou, dat was nae 'n paor daege ok zô fris nie meer, want stôôm geef waarmte en ventilaosie was aan boord nò nie uitgevonge. De kaes zwêêtte en de butter dreef in 't vlootjie, 't buttervlootjie, zô waarm kon 't weze.

Vaarkeshok

Onderdeks, waer de stôômmlaaidinge deur 't hêêle schip zatte en de isolaosie veul te wense overliet, rook 't overal nied aal te fris. D'r hong 'n muf luchie, allêên de schipper en de machinist hadde een aaiige hut. De bemanning sliep in kooie in grôôte hutte bij mekaor. Nou, een gesnurk en geronk dat dat soms gaf, een vaarkeshok was t'r niks bij. En net t'r nae wat t'r gegete was kon deuze ploeg zelf ok nog lucht produceere, met de geloi-je d'rbij, en dat in d'n donker of med een klaain bronolielampie aan.

't Zwarte koor

Onderdeks hà je 't zwarte koor. Daer wazze de machinist en de stokers aan 't waark. D'r was verschil tusse bovedeks en onderdeks. Op dek zurgde ze voor de ankers en de draeje en de

Stôôm

liere en voor 't laoje en losse, net waer 't schip voor diene mos. 't Zwarte koor zel wel zô gehiete hebbe, omdà ze veul mè kole aan 't waark wazze.

't Was zwaer, vuil en soms aarg waarm waark. Veraal as t'r assie gewipt mos worde en de vure schôôngemaakt wiere van "slakke". Die slakke brandde slecht en klonterde aa mekaor en hadde een slechte waarmtegeleiding. 's Aeves mosse ze dan nog pijpe vege, want de rôök zurgde voor veul roetaanslag in de ketelpijpe.

De volgende keer zàk 's vedder vertelle over 't leve aan boord. Tot de kijk, hee!

Bedankt, meneer K.L., voor dut prachtige verhaol over 't leve aan boord. Dank U wel!

Reacties:

R. Buizert. Weresteijn 1. Tel.0184- 412035.

K. Lissenburg- v. Genderen. Weresteijn 72. Tel.0184- 415368.